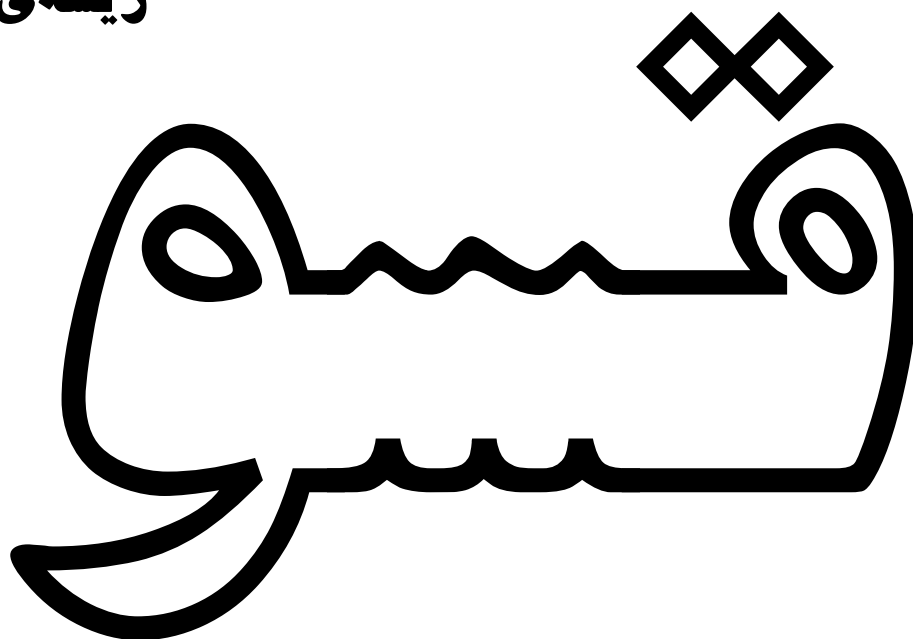

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۱۳۸۴

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود.

قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۱۳۵۴، «قسو» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «قسو» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «قسو» می‌باشد.^۱

امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۱۳۵۴
ریشه	قسو
تعداد تکرار	۷
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۶۸

فهرست مشتقات

۱. الْقَاسِيَةَ (۱)	۲. فَكَّسَتْ (۱)	۳. قَاسِيَةً (۱)	۴. فَكَّسَتْ (۲)
۵. قَسَوَهُ (۱)	۶. لِلْقَاسِيَةِ (۱)		

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتی (۱)	۱۵. حیب (۱)	۲۹. سلم (۱)	۴۳. غفل (۲)	۵۷. مرض (۱)
۲. اسلام (۱)	۱۶. حجر (۴)	۳۰. شدد (۲)	۴۴. فتن (۱)	۵۸. موه (۲)
۳. الله (۸)	۱۷. حرف (۱)	۳۱. شرح (۱)	۴۵. فجر (۲)	۵۹. نزل (۱)
۴. اله (۸)	۱۸. حسن (۱)	۳۲. شطن (۲)	۴۶. فسق (۱)	۶۰. نسی (۱)
۵. امد (۱)	۱۹. حفظ (۱)	۳۳. شقق (۳)	۴۷. قبل (۱)	۶۱. نقض (۱)
۶. امن (۱)	۲۰. حقق (۱)	۳۴. صدر (۱)	۴۸. قسو (۲)	۶۲. نهر (۲)
۷. انن (۸)	۲۱. خرج (۲)	۳۵. صفح (۱)	۴۹. قلب (۹)	۶۳. نور (۱)
۸. انی (۱)	۲۲. خشع (۱)	۳۶. ضرع (۱)	۵۰. قلل (۱)	۶۴. هبط (۲)
۹. اول (۱)	۲۳. خشى (۲)	۳۷. ضلل (۱)	۵۱. کتب (۱)	۶۵. وثق (۱)
۱۰. بعد (۳)	۲۴. خون (۱)	۳۸. طلع (۱)	۵۲. کثر (۱)	۶۶. وضع (۱)
۱۱. بئس (۱)	۲۵. ذکر (۳)	۳۹. طول (۱)	۵۳. کلم (۱)	۶۷. وله (۸)
۱۲. بین (۱)	۲۶. ربب (۱)	۴۰. ظلم (۱)	۵۴. کون (۲)	۶۸. ویل (۱)
۱۳. جعل (۲)	۲۷. زیل (۱)	۴۱. عفو (۱)	۵۵. لعن (۱)	
۱۴. جیء (۱)	۲۸. زین (۱)	۴۲. عمل (۳)	۵۶. لقی (۱)	

فهرست آیات

۱. {البقرة - ۷۴} **ثُمَّ قَسَتْ** قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
۲. {البقرة - ۷۴} **ثُمَّ قَسَتْ** قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ **قَسْوَةً** وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
۳. {المائدة - ۱۳} فَبِمَا نَقُضُوا مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَى خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
۴. {الأنعام - ۴۳} فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
۵. {الحج - ۵۳} لِيَجْعَلَ مَا يُلْقَى الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ
۶. {الزمر - ۲۲} أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ **فَقَسَتْ** قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ قَاسِفُونَ
۷. {الحديد - ۱۶} أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ **فَقَسَتْ** قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ قَاسِفُونَ